

Han brinner för landsbygden

Professor Kalle Bäck i Boets bygdegårds ”Här är mitt liv”

Fredag 5 februari 2010

BOET (LT)

Boets bygdegård har under hösten haft en serie kvällar med temat Här är mitt liv. Några välkända personer har berättat om sina liv och den 20 januari var Kalle Bäck, professor i historia och Trehörnabo, inbjuden.

– I hela mitt liv har mitt stora intresse varit historia och jag gick som barn och fantiserade om hur det var förr i tiden. Jag är uppväxt på en lantgård i Svåmb utanför Ödeshög och jag minns hur jag funderade vilka som bott i stugorna, vad de levde av och vilka personerna var, förklarar Kalle Bäck

När Kalle Bäck kommer igång, oavsett om det handlar om en föreläsning eller mer fritt berättande, är åhörarnas intresse på topp. Likadant blev det den här kvällen. Kalle Bäck tog oss med på en vandring från uppväxten på landet och skoltiden i Ödeshög, Vadstena och Mjölby. Om någon trodde, på grund av professorstiteln, att han såg fram emot skolstarten togs lyssnarna snabbt ur den villfarelsen.

– Jag har varit riktigt nervös två gånger i mitt liv. Första gången var när jag vid mors hand skulle genomgå skolmognadsprovet och andra gången när jag tog körkort, berättar Kalle Bäck.

Gillade bus

Nu gick skolmognadsprovet bra och trots vissa hyss, som att ståda en slöjdsal med brandspruta, blev han efter sex år i skolan i Ödeshög övertalad att söka till realskolan i Vadstena.

– Även under åren i realskolan var jag livlig och vi var ett gäng pojkar som gillade att fantisera ihop diverse bus för våra lärare. En termin resulterade det till och med i sänkt betyg i uppförande, konstaterar Kalle Bäck.

Pojkstrecken hindrade inte lärarna att se den begåvade eleven och efter vissa påtryckningar sökte han till gymnasiet.

– I gymnasiet blev jag intresserad av skolan och tyckte

Torp ligger Kalle Bäck varmt om hjärtat och det är ett intresse han delar med åtskilliga östgötar.

det var roligt. Mitt intresse för studier vaknade och jag fångades av politiska frågor. Efter studentexamen sökte jag till universitetet och läste där självklart historia men även statskunskap, säger Kalle Bäck.

Intresse för politik

Det politiska engagemanget ledde till att och han, på sin tid, var Sveriges yngsta kommunfullmäktigeledamot och han var även landstingsråd åren 1974-75. När han fick erbjudandet att bli doktorand i historia vid Stockholms universitet valde han emellertid den akademiska banan. Intresset för politik har han dock behållit genom åren och han betonar hur nyttiga och lärorika åren med politiken var.

Pojken från Svåmb i Ödeshög blev alltså professor i historia. Det framgår emellertid att han aldrig glömt sin kärlek till och sitt engagemang för landsbygden. I sina studier lyfter fram Sveriges bönder och visar bland annat på vilken betydelse de haft för utvecklingen av självbestämmande och demokrati samt ansvar för sitt land och sin bygd.

– När något skulle bestämmas var det på sockenstämmor och bönderna blev vana vid demokratiska former, påpekar han.

Produktiv forskare

Kalle Bäckts böcker ligger nära livet. Han intresserar sig inte för kungalängder och

En studie i Kalle Bäckts kroppsspråk. ”Jag har svårt för att sitta när jag talar och vill helst gå omkring på podiet” säger han. Under kvällen satt han dock still på sin stol men hans talande gester var desto mer fängslande.

Hans Rydberg är initiativtagare till berättarkvällarna Här är mitt liv, och videofilmar alla intervjuer.

stora krigsslag. Hans intresse är den vanliga människan. Han har en stor förmåga att lyfta fram detaljer som ingen annan tänker på. Genom att studera enkla vardagliga företeelser kan utvecklingsmöns- ter klarläggas och förstälsten för vår historia fördjupas.

Trots att han tyckte det kändes ovant att berätta om sig själv i Här är mitt liv var åhörarnas intresse på topp. Han föreläser alltid med glimten i ögat och under kvällen visade han prov på glada och kvicka historier

som företrädesvis har anknytning till Trehörna. Tröttnar kalle Bäck på att vara forskare och författare skulle han definitivt kunna göra karriär som ståupp-komiker.

Humor, klokskap och ödmjukhet kännetecknar Ödeshögs alldeles egen historieforskare som vi i bygden kan vara glada och stolta över.

Text och bild:
BIRGITTA WIDÉN
HANS BLOMBERG

KALLE BÄCK

- Professor i historia
- Född 1949 i Svåmb Ödeshög
- Filosofie doktor 1984 och docent i historia 1990 vid Stockholms universitet
- Prefekt på Institutionen för studier av samhällsutveckling och kultur vid Linköpings universitet
- Bosatt i Trehörna, Ödeshögs kommun

Några av Kalle Bäckts böcker

Bondeopposition och bondeflyttande under frihetstiden, doktorsavhandling 1984

Början till slutet – laga skiftet och torpbebyggelsen, Libellus 1992

Det svenska dasset – inte bara en skitsak, Libellus 1994

Den besvärliga svärmodern – myt, bild eller verklighet, Libellus 1999

Sverigebilden – En historia om rödfärg, tegel, trädgård och byggnader, 2009

När Kalle Bäck gästar bygdegårdarna finns alltid intresserade lyssnare på plats.

Hans Rydberg hälsar välkommen till Boets bygdegård.